

Souhrn nejčastějších připomínek expertů při hodnocení mikroprojektů

Rada Euroregionu Praděd uložila oslovit regionální hodnotitele a vyžádat od nich souhrn nejčastějších připomínek k hodnoceným mikroprojektům.

Dále uvedený materiál je určitou syntézou obdržných názorů a připomínek.

A. Dobrý projekt ve Fondu mikroprojektů by měl mít tyto vlastnosti:

- Cíle (analýza a zdůvodnění projektu, definování a kvantifikování cílových skupin)
- Vnitřní logickou stavbu (struktura projektu)
- Kvalitní technické zpracování

Dále by měl sledovat určitý trojrozměrný cíl:

- Aktivity (provedení)
- Peníze (přiměřenost nákladů)
- Čas

B. Seznam připomínek hodnotitelů k žadatelům:

1. Nerelevantní cílová skupina vzhledem k zaměření projektu
2. Nadhodnocení rozpočtu projektu, zařazování neuznatelných nákladů v návrhu do rozpočtu do uznatelných
3. Nejasnosti v rozpočtových položkách, nepřesná specifikace (ne vždy je patrné, co a v jakém množství chce žadatel financovat)
4. Nesoulad textové a rozpočtové části mikroprojektu
5. Nedostatečně popsany a mnohdy nízký přeshraniční dopad a spolupráce (aktivity jen na jedné straně, snaha o pokrytí jen svých potřeb, partner vystupuje spíše fiktivně)
6. Popisované aktivity projektu mnohdy neodpovídají stanoveným indikátorům
7. Zahrnování do projektů vybavení s projektem nesouvisející a mnohdy navíc finančně nadhodnocené
8. Nedostatečně promyšlená inovativnost
9. Rozpočet, nejproblémovější část žádostí. Umělé nafukování, jakoby v očekávání krácení hodnotiteli
10. Málo se využívá levnějších pronájmů zařízení, přístrojů apod., jde se raději do nákupu dražších nových
11. Nízká kvalita zpracovaných žádostí, někteří žadatelé chtějí téměř ¾ mil. Kč, ale do kvality žádosti nechtějí vložit nic

C. Návrhy pro zlepšení kvality hodnocení:

1. Stanovit jednotící pravidla pro hodnocení finančních nároků pro realizátory mikroprojektu, rozdílné oceňování personálního zabezpečení

2. Rozlišovat výši mzdových nákladů pro zaměstnance organizací realizujících projekty nad rámec své práce a potom u osob, které se psáním a realizací projektů živí
3. Nevyrovnané (diametrálně rozdílné) hodnocení jedné žádosti řešit okamžitým předáním k posouzení dalšímu hodnotiteli, ne až při konání kulatého stolu expertů
4. Pro kvalitní hodnocení inovativnosti dodávat expertům informaci, zda žadatel obdobný projekt dříve realizoval, pokud ano, dát ji hodnotiteli k dispozici

D. Jiná doporučení:

1. Upozornit předem žadatele, že v případě nadhodnocení žádostí o více než 20 % (25), může být tato nadhodnocená žádost z dalšího kola hodnocení vyřazena

E. Závěrečné shrnutí:

Zde otiskuji výňatek odezvy jednoho hodnotitele:

Mikroprojekty dle mého názoru vykazují nedostatky v těchto oblastech:

1. *Struktura projektu (absence selského rozumu při vyplňování žádosti)*
2. *Analýza problému a zdůvodnění projektu*
3. *Definice a kvantifikace cílových skupin*
4. *Cenová přiměřenost některých nákladových položek (sklon k plýtvání)*

1. Struktura projektu

Stávající stav:

*Žadatel nemusí (vzhledem k velikosti projektu) zpracovávat žádné jiné dokumenty typu studie proveditelnosti, analýzy nákladů a přínosů, finanční analýzy jak je zvykem u jiných programů. Tento fakt způsobuje, že žadatel za strukturu projektu (popis projektu) považuje „snůšku zbožných přání“ . Hlavní jeho logika by se dala vyjádřit větou.. „**hlavně mi ty peníze dejte, však já je nějak utratím**“..*

Návrh pro zlepšení:

Donutit žadatele, aby se zamyslel a v popisu projektu rámcově zodpověděl tyto otázky:

- *Proč chci projekt realizovat, jaký problém tím vyřeším? (viz. dále – analýza problému a zdůvodnění projektu)*
- *Kolik lidí bude mít z projektu přínos? (viz. dále – definice a kvantifikace cílových skupin)*
- *Co vlastně budu dělat a jak budou činnosti na sebe navazovat? Co je začátek a konec jednotlivých činností?*
- *Jak poznám, zda byl projekt úspěšný nebo ne?*

2. Analýza problému a zdůvodnění projektu

Stávající stav:

Žadatel nemusí žádným způsobem doložit, že projekt reaguje na odstranění problému, vyplnění tržní mezery..atd. a že po výstupech bude poptávka (že cílová skupina „touží“ po výstupech projektu). Hlavní jeho logika by se dala vyjádřit větou.. „**hlavně nepátrejte, proč to chci dělat**“..

Návrh pro zlepšení:

Donutit žadatele, aby se zamyslel a v popisu projektu rámcově zodpověděl tyto otázky:

- Co mě přivedlo k tomu, že chci dělat právě tento projekt? Co je hlavní problém nebo příležitost? Jak to můžu doložit? Proč si myslím, že projekt bude úspěšný?
- Je nějaké další variantní řešení, jak problém řešit?
- Co se stane, když projekt nebudu realizovat?

3. Definice a kvantifikace cílových skupin

Stávající stav:

Žadatel uvádí naprosto nesmyslně cílovou skupinu jako „obyvatelstvo celé planety přijede do našeho regionu a zúčastní se našeho projektu“. Logika definice (respektive nedefinice) by se dala vyjádřit větou.. „**hlavně nepátrejte, pro koho to chci dělat**“..

Návrh pro zlepšení:

Donutit žadatele, aby se zamyslel a v popisu projektu rámcově zodpověděl tyto otázky:

- Kdo je cílová skupina a proč si to myslím?
- Jak ji můžu rozdělit? (dle věku, pohlaví, národnosti, barvy pleti...)
- Jak je skupina velká a **jak velkou poptávku po výstupech projektu můžu očekávat** ? (kolik lidí se zúčastní kulturní akce, projde naučnou stezkou, zúčastní se konference..)

Poznámka:

Definice, a především kvantifikace cílových skupin považuji z hlediska hodnocení za docela důležitý údaj, který lze docela dobře využít pro orientační porovnání přínosů různých typů projektů mezi sebou. Docela se mi osvědčilo dělat poměrový ukazatel typu: **způsobilé výdaje/ projektu počet návštěvníků (kulturní akce, naučné stezky, konference...)**

4.Cenová přiměřenost některých nákladových položek (sklon k plýtvání)

Stávající stav:

Žadatel sice uvádí položkový rozpočet projektu, ale velmi často nepovažuje za nutné jednotlivé nákladové položky zdůvodnit a vysvětlit, jak na cenu přišel a zda je vůbec položka nutná pro dosažení cíle projektu. Hlavní jeho logika by se dala vyjádřit větou.. „**z cizího krev neteče**“..

Návrh pro zlepšení:

Donutit žadatele, aby se zamyslel, zda by výdaj vynaložil i v případě, že by to šlo „z jeho vlastní kapsy“ a v komentáři k rozpočtu projektu zodpověděl tyto otázky:

- *Proč je tato nákladová položka nevyhnutelná?*
- *Proč toto stojí právě tolik?*

Ve Vrbně pod Pradědem, leden 2009

Z podkladů externích hodnotitelů zpracoval Ing. Jarmar